

Szukanie śladów w dawnej twierdzy Kostrzyn | Widzieć, czytać i opowiadać historię

Metoda

Odkrywanie Twierdzy Kostrzyn, dzięki jej położeniu na skraju Parku Narodowego Ujście Warty, oznacza ruch, świeże powietrze oraz wspólne odkrywanie natury i historii. Szukanie śladów na terenie dawnej twierdzy Kostrzyn jest przygotowane w formie gry terenowej. Podczas indywidualnego zwiedzania zdarza się często, że za szybko przechodzi się obok ciekawych miejsc. Ta aktywna forma uczenia się historii uwrażliwia uczestników na lokalny koloryt i pozwala odkryć otoczenie na własny sposób. Przygotowane zadania animują grupę do wspólnej dyskusji i poznania nowych ludzi.

Grupa odkrywa i bada to miejsce, mając do dyspozycji mało informacji wstępnych. Osoba odpowiedzialna za grupę wspiera ją, ale ostatecznie każda podgrupa powinna pracować samodzielnie. Przekazywanie wiedzy odbywa się poprzez grę poszukiwania śladów, która przewiduje także rozmowy z przechodniami. Prosimy poinformować uprzednio Muzeum Twierdzy Kostrzyn o planowanym przyjeździe – w zależności od pory roku możliwe jest zwiedzanie poszczególnych kazamat. Jednoczesna orientacja historyczna i geograficzna stymulowana jest poprzez użycie historycznej mapy starego miasta Küstrin. Samodzielne poznawanie i badanie jest stymulowane poprzez przygotowane pytania i rebusy, które zachęcają do rekonstrukcji różnych aspektów historii tego miejsca.

Na koniec odbywa się spacer całej grupy po terenie oraz wspólna dyskusja. Zadaniem osoby prowadzącej grupę jest przejęcie roli moderatora i uświadomienie wielowarstwowości i wielowymiarowości historii Kostrzynia od przeszłości po teraźniejszość. Ideą przewodnią poszukiwania śladów jest przeprowadzenie projektu. Uczestnicy są otoczeni otwartą przestrzenią i spotykają się w niej z innymi przechodniami zainteresowanymi historią. Poprzez to historia staje się widoczna i namacalna, co nie zawsze wydawało się możliwe po pierwszym rzucie oka na Kostrzyn.

Przebieg

Czas trwania: ok. 3 godziny

Przyjazd do starego miasta przed Hotel Bastion.

Animacja językowa i podział na mniejsze grupy

(ok. 15 minut)

Zabawa integracyjna, np. „sałatka owocowa” po polsku i po niemiecku

<http://www.edukacja.edux.pl/p-9051-zabawy-cwiczące-słuch-fonematyczny-scenariusz.php>

Po zakończeniu gry poszczególne owoce tworzą dwie mniejsze grupy (max. 7-osobowe), możliwe jest np. połączenie dwóch rodzajów owoców w jednej grupie.

Poszukiwanie śladów jako praca w dwóch podgrupach

(ok. 1 godz.)

Każda grupa otrzymuje stary plan miasta i rebusy w kopertach. Plan miasta (patrz link: http://farm1.static.flickr.com/126/403761853_2884ff54c8.jpg) musi być uprzednio wydrukowany. Obie grupy zaczynają początkowo w tym samym miejscu, otrzymują jednak różne trasy, każdorazowo z 5 głównymi punktami starego miasta Kostrzyna, jak i z innym pytaniem przewodnim, pod kątem którego podchodzą do tego miejsca.

Pytanie przewodnie dla grupy A: Co widzę? Czego nie widzę?

Pytanie przewodnie dla grupy B: Jak rozwinęła się tutaj turystyka? Czy Kostrzyn to już tylko miasto przeszłości?

Miejszem wyjścia jest tablica informacyjna przed Hotelem Bastion. Trasy dla grupy opisane są w kopercie – stacje odpowiadają stacjom oznaczonym na tablicy informacyjnej – grupa A otrzymuje parzyste numery, grupa B nieparzyste. Każda grupa musi nanieść odpowiednie stacje na swoją mapkę tak, aby w trakcie móc się na jej podstawie orientować w terenie. Przy rebusach szukane są odpowiedzi, z których jedna litera potrzebna jest do hasła końcowego, każdorazowo x-ta litera z odpowiedzi na x-tym miejscu hasła (np. stacja 5 = 9 litera).

Hasło końcowe wyjawia zarazem punkt wyjściowy wspólnego spaceru po przerwie obiadowej. Wcześniej podczas przerwy grupy muszą zebrać się razem, gdyż każdej brakuje liter do hasła, i wspólnie ułożyć hasło końcowe.

Przygotowanie do prezentacji

(ok. 15 minut)

Przygotowanie podczas obiadu lub w zależności od czasu i pogody przedtem.

Przygotowanie powinno polegać na zebraniu najważniejszych danych z każdej stacji, tak aby zaprezentować je po krótku grupie przeciwnej podczas wspólnego spaceru, t.j. mała prezentacja ok. 3 min., tak aby został jeszcze czas na pytania i rozważenie pytań przewodnich. Poza tym należy przyjrzeć się także temu, co druga grupa sądzi o danej stacji, kiedy zadaje swoje pytanie przewodnie. Celem tych prezentacji jest to, aby obie grupy miały podobną wiedzę, ale spoglądały na to samo miejsce z innej perspektywy. Wspólny spacer jest pierwszym wprowadzeniem w dyskusję końcową, podczas której wielowarstwowość historii – Prusy, druga wojna światowa, dziś - tego miejsca powinna być grupie świadoma.

Przerwa obiadowa

(ok. 1 godziny)

Prezentacja stacji przez obie grupy podczas wspólnego spaceru

(ok. 1 godziny)

Start: Cokół pomnika Jana z Kostrzyna – rozwiązanie rebusu.

Prezentacje odbywają się podczas wspólnego spaceru na terenie twierdzy, tu przedstawiają grupy, tak jak opisano wyżej, zebrane informacje. Poprzez to powinna być umocniona wyobraźnia, jak i zapewniony czas na to, aby druga grupa przeczytała tablice informacyjne, których jeszcze nie widziała. Jedna grupa działa jako ekspert dla drugiej. Po spacerze można usiąść na ławkach na Bastionie Filip i tam przeprowadzić dyskusję podsumowującą. Moderatorem staje się pedagog. Tematy: Zniszczenia podczas drugiej wojny światowej, dzisiejsze wykorzystanie obiektu, podsumowanie rozmów z przechodniami.

Podsumowanie

(ok. 30 minut)

Uczestnicy po kolei mówią krótko, w 3 zdaniach, co im się w tym dniu podobało, a co mniej. Jeśli istnieje takie zapotrzebowanie, mogą być zadane kolejne pytania, wymienione spostrzeżenia. Możliwa jest też wizyta w muzeum.

Linki

Informacje wprowadzające z Wikipedii:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Kostrzyn_nad_Odr%C4%85#Historia_miasta

Zdjęcia dziś i kiedyś

<http://neumark.pl/main.php?obiekt=kostrzynarchiwum&lang=de>

Plan miasta

<http://www.kostrzyn.pl/planw/index.html>

Mapa Starego Miasta do pracy w grupach

http://farm1.static.flickr.com/126/403761853_2884ff54c8.jpg

Literatura

Frank Lammers: *Küstrin. Stadtgeschichte und Stadtverkehr*, Verlag GVE Berlin, 2006

Küstrin in alten Ansichten: Band 1, Verlag Verein f. d. Geschichte Küstrins, 2. Auflage, 2004

Küstrin in alten Ansichten: Band 2, Verlag Verein f. d. Geschichte Küstrins, 1. Auflage, 1998

Rudolf Kunstmann: *Küstrin - Die Stadt an Oder und Warthe 1232 - 1982*, Berlin

Heinrich Berghaus: *Landbuch der Mark Brandenburg und des Markgrafentums*

Niederlausitz in der Mitte des 19. Jahrhunderts. Band 3, Brandenburg 1856, S. 392-399

K. W. Kutschbach: *Chronik der Stadt Küstrin*. Küstrin 1849

Johann C. Seyffert: *Annalen der Stadt und Festung Küstrin aus Urkunden und Handschriften*. Küstrin 1801

Siegismund Justus Ehrhardt: *Altes und neues Küstrin - Beiträge zu einer historischen*

Nachricht von dem Schicksal der Hauptstadt und Festung Küstrin in der Neumark. Glogau 1769

Dominika Piotrowska: *Renesansowy zamek w Kostrzynie nad Odrą*, 2009

Informacje techniczne

Informacja turystyczna Kostrzyn nad Odrą

<http://www.tourist-info-kostrzyn.de/>

Godziny otwarcia:

Od wtorku do czwartku w godzinach: 11:00 – 17:00

Kwiecień–Październik

Sobota: 10:00 – 18:00

Niedziela: 11:00 – 15:00

Tel. in Polen: (+48) 95 752 36 73

Oprowadzanie możliwe po uprzednim zgłoszeniu: (+48) 0151/ 238 60 510

Muzeum Twierdzy Kostrzyn

<http://www.muzeum.kostrzyn.pl/>

Godziny otwarcia:

Od wtorku do piątku: 9:00 – 16:00

(Brama Berlińska), sobota/niedziela: 10:00 – 16:00

Tel.: (+48) 95 752 23 60

Dojazd

Samochodem/Autobusem

Z Berlina przez B1

Z Frankfurtu nad Odrą przez B112

Rowerem

Przyjazd szlakiem rowerowym Odra-Nysa

Informacje na stronie <http://www.oder-neisse-radweg.de/> jak i w broszurce "Oder-Neiße-Radweg"

Per Bahn

Bezpośrednie połączenie Berlin Lichtenberg do Kostrzyna co godzinę pociągiem linii NEB.

Wyżywienie

Hotel Bastion - www.hotel-bastion.pl

Tel.: (+48) 095 752 5970

Restauracja w Bramie Chyżańskiej – Informacja poprzez Informację Turystyczną

Na terenie byłej twierdzy w Kostrzynie poszukujemy wspólnie śladów historii. Poprzez rozmowy z przechodniami i turystami poznajemy aktualne znaczenie tego miejsca. Gra terenowa zaprasza do lepszego poznania starego miasta Kostrzyna i zadawania nowych pytań. Tutaj historia będzie namacalna dla polskich i niemieckich grup o każdej porze roku.